

Verksamhetsplan 2015

Innehållsförteckning

1	BASFAKTA	3
1.1.	GODKÄNNANDE.....	3
1.2	REVISIONSINFORMATION.....	3
2.	SAMMANFATTNING	4
2.1.	INLEDNING.....	4
2.2.	STYRANDE DOKUMENT & UNDERLAG.....	5
2.3.	OMVÄRLDEN – DIGITAL OCH ANALOG.....	5
2.4.	UTMANINGAR – FRAMTIDENS E-FÖRVALTNING.....	6
2.5.	PRIORITERADE OMRÅDEN, I SAMMANFATTNING.....	7
3.	PROJEKT- OCH AKTIVITETSPLAN 2015	9
3.1.	PRIO-OMRÅDE FORTSATT UTVECKLINGSPROJEKT- OCH FÖRVALTNINGSARBETE....	9
3.1.1.	<i>Ekonomiskt bistånd</i>	9
3.1.2.	<i>FixaMinGata.se</i>	9
3.1.3.	<i>MM-sender</i>	10
3.1.4.	<i>UKAA – Uppföljningssystem för det kommunala aktivitetsansvaret</i>	10
3.1.5.	<i>Öppna verksamhetssystem för skolan</i>	11
3.1.6.	<i>Systemförvaltning</i>	11
3.2.	PRIO-OMRÅDE FORTSATT FOU-ARBETE, DVS SAMVERKAN MED AKADEMIN OCH FORSKARE.....	12
3.2.1.	<i>Innovativ, mångkanalig Skolplattform</i>	12
3.2.2.	<i>Självbetjäning i Socialtjänsten</i>	12
3.3.	PRIO-OMRÅDE AKTIV INFORMATIONS- & KUNSKAPSSPRIDNING.....	13
3.3.1.	<i>Digidel-nätverket</i>	13
3.3.2.	<i>Konferensverksamhet i egen regi</i>	13
3.3.3.	<i>Deltagande vid externt anordnade konferenser</i>	13
3.3.4.	<i>EU-projekt i samverkan</i>	13
3.4.	PRIO-OMRÅDE FÖRDJUPAD DIALOG OCH SAMVERKAN MED SKL/CESAM, MYNDIGHETER OCH REGIONALA SAMVERKANSORGAN’.....	14
4	BUDGET 2015	15
	VISION – FRAMTIDENS E-FÖRVALTNING, SOM EN DEL I E-SAMHÄLLET.....	16
	EXEMPEL PÅ ”TRÖGHET” I UTVECKLINGSHASTIGHET:.....	18

1 BASFAKTA

1.1. Godkännande

Verksamhetsplanen godkänd av:

Uppdragsgivare

Verkställande tjänsteman

.....

.....

För Styrelsen

1.2 Revisionsinformation

Utgåva	Datum	Kommentar
0.2	20150220	Grundversion
0.3	20150220	Justeringar & kompletteringar
0.4	20150223	Ytterligare kompletteringar
0.5	20150303	Korrigeringar

2. Sammanfattning

2.1. Inledning

2015 kan Föreningen Sambruk fira sitt första tioårsjubileum som etablerad intresseförening. Verksamheten har under alla år präglats av en mångfald av aktivt, engagerat och samverkansinriktat arbete för att effektivisera servicen i Sveriges kommuner. Den grundläggande visionen om en effektiv, samverkande offentlig förvaltning, som utnyttjar IT-stöd och Internets möjligheter, har till stora delar realiserats. Man kan uttrycka det som att omvärlden nu har ”kommit ikapp” Sambruks framtidsbeskrivning, anno 2003/-04. Föreningen har vuxit i medlemsantal, från ett tjugotal kommuner under etableringsåren 2004/-05, till idag drygt 100 medlemmar. Samtidigt har projektverksamheten vuxit, från inledningsvis fem pilotprojekt till en projekt- och aktivitetsportfölj som omfattar ett dussintal utvecklingsprojekt och ett antal informations- och nätverksaktiviteter varje år. Därmed kan vi med stolthet konstatera att Föreningen och dess verksamhet blivit en faktor med tyngd, som flera andra aktörer – både inom och utanför kommunsfären – vänder sig till för stöd, rådgivning och erfarenhetsutbyte.

En tioårsperiod kan tyckas vara kort tid för historisk återblick, speciellt inom offentlig sektor, men i IT-sammahang är detta en svindlande lång tid. 2004 var året då Facebook introducerades, Apples iPhone fanns bara i Steve Jobs’ fantasi (den lanserades först tre år senare) och webbapplikationer, t ex offentliga e-tjänster, var helt inriktade på PC, med ”riktigt” tangentbord och fullstora bildskärmar om minst 20”. Under det gångna decenniet har merparten av Internet och dess tjänster ”flyttat” till mobiltelefonen och idag surfar varannan treåring vant på Nätet.

När vi betraktar offentlig e-Förvaltning kan vi dock konstatera att strategier och utvecklingsplaner fortfarande har ett stort fokus på att utveckla och implementera e-tjänster – ofta under parollen ”ju fler, desto bättre”, istället för att granska och försöka förbättra underliggande verksamhetsprocesser och arbetsrutiner. För fyra år sedan ändrades Sambruks logotyp och ledord i densamma – från ”kommunala e-tjänster” till ”kommunal verksamhetsutveckling”, för att tydliggöra att föreningens grundläggande mission är att fokusera på att aktivt bidra till en förbättra kommunal service. Detta innebär att vi arbetar med verksamhetsutveckling – vilket ibland involverar anskaffning och/eller utveckling av e-tjänster.

Det återstår alltså en hel del arbete, framförallt i ”gränssnitten” – **både** mellan olika organisationer/huvudmän **och** mellan IT-system av skilda slag. Inom dessa områden har Sambruk varit – och är – drivande för att åstadkomma konkreta förbättringar, som ger påtaglig nytta och höjer effektiviteten för såväl den kommunala verksamheten, som för kommunernas externa intressenter.

Sedan tre år har också Sveriges Kommuner och Landsting, etablerat och utvecklat programkontoret ’Center för eSamhället, CeSam’ och därigenom skapat en liknande organisationsform som Sambruk. Under CeSams etableringsfas har vi haft fortlöpande dialog om förutsättningar och former för samarbete. Förutom överlämning av flera projektresultat från Sambruks projekt till SKL/CeSam, så innebär samarbetet också att Sambruk driver projekt på CeSams uppdrag.

Föreningen Sambruk fortsätter även att vara den naturliga kontaktkanalen, både för kommuner som vill diskutera/planera/genomföra olika typer av projekt, och marknadsaktörer som har en projekttid och/eller produkt/tjänst att erbjuda till kommuner.

2.2. Styrande dokument & underlag

Den tidigare Regeringens strategidokument 'IT i människans tjänst – en digital agenda för Sverige' Fastställde tre huvudmålsättningar, enligt nedan.

- > *Enklare vardag för privatpersoner och företag*
- > *Smartare och öppnare förvaltning stödjer innovation och delaktighet*
- > *Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten*

Utöver eDelegationen, som etablerades 2009, har Regeringen 2012 tillsatt Digitaliseringskommisionen. Bägge kommittéerna har uppdraget att verka för och följa upp offentliga Sveriges arbete att realisera Regeringens målsättning, att Sverige ska bli bäst i världen på att utnyttja digitaliseringens möjligheter. eDelegationen har hittills svarat för framtagning av en lång rad vägledningsdokument, som utgör värdefulla stöd för utvecklingsarbetet inom eFörvaltning. Man har också initierat ett antal strategiska utvecklingsprojekt, där Sambruk aktivt deltar i det som benämns 'Effektiv Informationsförsörjning – EIF'. Digitaliseringskommissionen har hittills publicerat två delbetänkanden, som innehåller analyser och lägesredovisningar av e-utvecklingsarbetet i svensk offentlig förvaltning.

Även SKL/CeSams Handlingsplan *Digitala vägen till morgondagens välfärd*, utgår från ovan beskrivna huvudmål och eftersom den nytillträdde IT-ministern inte framfört väsentliga ändringar i den nya Regeringens prioriteringar för Sveriges e-Förvaltning, så baseras även Föreningen Sambruks Verksamhetsplan 2015 på dessa målsättningar.

eDelegationens uppdrag och verksamhet kommer enligt uppgift att upphöra vid halvårsskiftet 2015, men de framtagna produkterna i form av Vägledningsdokument kommer att finnas kvar och bör utnyttjas som kunskapsbas för fortsatta satsningar på en effektivare, samverkande e-förvaltning.

2.3. Omvärlden – digital och analog

Det finns idag en mängd dokument i form av utredningar, vägledningar, undersökningar och rapporter som på olika sätt beskriver ungefär samma sak; det svenska samhället – både dess organisationer, näringsverksamhet och människor – är i allt högre grad digitala. Det innebär att information, korrespondens, dokumentation, kunskap och erfarenhetsutbyte sker i digital form, oftast med Internetbaserade/-uppkopplade system och tjänster. Människorna har till stor del följt med och i vissa fall drivit teknikutvecklingen, men inte till 100%. Stiftelsen för Internetinfrastruktur genomför årliga mätningar över en mängd parametrar som på olika sätt belyser tillvaron i e-samhället.

Den senaste rapporten, 'Svenskarna och Internet 2014' - <http://www.soi2014.se/> - innehåller mycket värdefull information, som bör finnas med som bakgrundsmaterial vid både strategiska och taktiska övervägande och planeringsarbete i fortsatta e-satsningar. Ett viktigt nyckeltal är andelen icke uppkopplade medborgare, dvs den grupp individer som ännu inte tagit till sig och utnyttjar det digitala samhällets möjligheter.

Det absoluta mätetalet (ca 1 miljon svenskar står utanför e-samhället, av olika skäl) bör vara underordnat uppfattningen från rapportförfattarna att **trenden** fortfarande är att det digitala utanförskapet **minskar**.

2.4. Utmaningar – framtidens e-Förvaltning

Svensk e-förvaltning tillhör toppskiktet i världen. Vi är världsledande både avseende öppenhet, effektivitet och digitalisering. Från Föreningen Sambruks perspektiv har just ledarskapet/tätpositionen på global nivå inget självändamål, det ger heller ingen entydigt svar på huruvida Sveriges offentliga organisationer verkligen erbjuder den bästa och mest kostnadseffektiva servicen som är möjlig att uppnå. Dessutom finns det fortfarande ett par väsentliga brister, som Föreningen Sambruks olika projekt försöker adressera;

- **Samverkan mellan myndigheter** (alltså såväl statliga, som regionala och kommunala) är fortfarande alltför sporadiskt genomförd inom e-förvaltning, dvs med fullt integrerade digitala informationsutbyten och tjänster. Sambruks samverkanskoncept bygger på samarbete mellan Föreningens medlemskommuner och våra projekt involverar i flera fall också samverkan med statliga myndigheter. Det finns dock mycket kvar att göra här, trots (eller tack vare) att eDelegationen tagit fram ett antal Vägledningsdokument för digital samverkan.
- **Medborgaren som medskapare av e-tjänster inom offentlig service** – tack vare den digitala revolutionen och det faktum att vi redan idag har en väsentlig andel s k ”digitala infödingar” (alltså personer födda fr o m 1980-talet och som därmed är uppfödda i det digitala samhället och inte förstår hur vi andra ”klarade oss” utan Internet), så ser vi fler och fler konkreta exempel på att Internet-baserade tjänster tillkommer genom att privatpersoner (av intresse eller ibland av ren frustration över avsaknad av tillgängliga lösningar) själva – enskilt eller i gruppssamverkan – konstruerar och lanserar praktiska och flra olika intressenter nyttiga applikationer/e-tjänster. Det mest slående exemplet, globalt är facebook.com. I Sverige finns även ett antal e-tjänster som offentlig verksamhet, framförallt kommuner, har nytta av, t ex FixaMinGata.se , skoljakt.se, dinkolmat.se, m fl. Utmaningen för kommuner (liksom andra offentliga organisationer) är att ”omfamna” denna typ av initiativ och ta tillvara kreativitet och utvecklingskraften som en del av omställningen till ett fullständigt digitaliserat e-samhälle.
Sambruks Vårkonferens kommer att genomföras med detta tema.

- **Digitaliseringsombudsman** – den förkrossande majoriteten av alla e-satsningar i Sverige fokuserar på digitalisering av tjänster, verksamhetsprocesser och organisationer. Utöver det Nätverk av 14 organisationer (bl a Föreningen Sambruk och SKL/Cesam) som arbetar med att öka den digitala delaktigheten bland svenskar, så finns det få tecken på en fokuserad och strukturerad satsning på att eliminera den digitala klyftan mellan digitala och analoga medborgare. Sverige behöver en Digitaliseringsombudsman, alltså en funktion som – i likhet med andra statliga/centrala funktioner har fokus på individen, inte organisationen. Till dess att en sådan central funktion etablerats och aktivt verkar för att minska det digitala utanförskapet, måste Sambruk och övriga samverkansparter fortsätta med ett antal avgränsade aktiviteter under verksamhetsåret.
- **Kommunal insatsstyrka** – vår erfarenhet från en mängd olika utrednings- och utvecklingsuppdrag, liksom vid studium av de många Vägledningsdokument och liknande visare tydligt att det visserligen uppstår konkreta nyttor i de kommuner (dvs Sambruks medlemmar och deras intressenter), MEN att de praktiska erfarenheterna och resultaten (produkter) har varit relativt svåra och tidsmässigt långdraget att sprida till en bredare grupp användare (kommuner och individer). Vår tolkning – som också diskuterats vid ett flertal tillfällen med företrädare för SKL:s Center för eSamhället – är att det är betydligt enklare att kopiera produkter (framförallt programvaror) än de praktiska erfarenheter och kunskaper att planera och införa nya lösningar.
(se Bilaga för exempel på ”tröghet” i implementering av e-tjänster)

Vi ser nu konkreta behov av att på ett ”handgripligt” och praktiskt sätt bistå kommuner som vill införa nya lösningar – t ex sådana som tagits fram inom ramen för Sambruks projektverksamhet, eller motsvarande. En ”kommunal insatsstyrka skulle alltså kunna bestå av en liten grupp experter (1 – 3 personer) som under en mycket begränsad tidsperiod assisterar en, eller flera kommun(er) vid planering och den inledande införandefasen. I kraft av att utgöra en ”samlade enhet” och med erfarenhet av tidigare genomförda samverkansprojekt, skulle Föreningen Sambruk kunna ta ansvar för att – på kommunens uppdrag – projektera en insats av en grupp enligt ovanstående beskrivning, för att på ett snabbt, välstrukturerat och kostnadseffektivt sätt implementera en ny lösning i en eller flera kommuner. Lösningen kan vara av tekniskt och/eller organisatoriskt slag.

2.5. Prioriterade områden, i sammanfattning

Vid årets första styrelsemöte diskuterades ovan beskrivna underlag till föreliggande Verksamhetsplan. Styrelsen kom fram till att den tidigare gjorda strukturen för Föreningens prioriterade verksamhetsområden även fortsättningsvis är en utmärkt form.

Därmed beslutades att följande punkter ska utgöra stommen i årets verksamhetsplan;

- Fortsatt utvecklingsprojekt- och förvaltningsarbete
- Fortsatt FoU-arbete, dvs samverkan med akademien och forskare
- Aktiv informations- och kunskapsspridning
- Fortsatt dialog och samverkan med SKL/CeSam, myndigheter och regionala samverkansorgan

Den huvudsakliga inriktningen för Föreningen Sambruks verksamhet under verksamhetsåret 2015 beskrivs översiktlig nedan. De olika projekten och övriga aktiviteterna som relaterar till de prioriterade områdena beskrivs mera utförligt i avsnitt 3.

⇒ ***Fortsatt utvecklingsprojekt- och förvaltningsarbete***

Sambruks projektverksamhet har sedan Föreningens start fokuserat på att utgå från konkreta förbättringsresultat i kommunen kärnverksamhet. Insatserna omfattar utrednings-, analys- och specifikationsarbete för olika verksamhetsområden. Även om vi kan konstatera att marknaden och omvärlden i någon mån har kommit ifatt vår ursprungliga vision om en öppen och modulär IT-infrastruktur, återstår dock en hel del praktiskt arbete vad gäller specifika integrationslösningar mellan främst äldre befintliga verksamhetssystem och nya specialmoduler.

Därför fortsätter vi att prioritera pågående och nya projekt, samtidigt som vi givetvis även i fortsättningen är öppna och mottagliga för nya projekt- och samverkansidéer.

⇒ ***Fortsatt FoU-arbete, dvs samverkan med akademien och forskare***

Efter en period av låg aktivitet, på grund av begränsade ekonomiska möjligheter, har vi sedan föregående år två viktiga projekt med väsentlig FoU-karaktär och -innehåll. Med flera kompetenta och engagerade forskare knutna till utrednings- och utvecklingsprojekten kommer vi att skapa goda möjligheter till konkreta resultat, som stärker de framtagna lösningarna. Sambruk ingår också i ett under 2014 initierat EU-projekt för kompetensutveckling, vilket resulterar i att goda exempel och lärdomar från dessa projekt återförs till Sambruks medlemmar.

⇒ ***Aktiv informations- och kunskapsspridning***

Utbyte och förmedling av erfarenheter och kunskaper inom kommunal verksamhets- och processutveckling är en av de viktigaste faktorerna för att kunna främja en effektivare kommunal service. Dessa grundstenar, tillsammans med konkret behovsfångst och nyttokalkylering, är avgörande för att kunna realisera en framgångsrik e-förvaltning. Vi kommer att fortsätta med både egna seminarier/konferenser och att delta i externa konferenser under verksamhetsåret.

⇒ *Fortsatt dialog och samverkan med SKL/CeSam, myndigheter och regionala samverkansorgan*

Sambruk har på olika sätt, bl a genom projektet 'Ekonomiskt bistånd' skapat värdefulla kontakter och konkreta samarbetsformer med framförallt eDelegationens prioriterade projekt. Det finns ett stort behov av och förväntad nytta med att fortsätta dialog och samverkan med såväl SKL/CeSam som relevanta myndigheter, då det återstår en del konkreta åtgärder för att den organisation som ska ta ansvar för den etablerade tekniska lösningen för informationsförmedling också ska fungera som en samverkansfunktion mellan myndigheter, kommuner och systemleverantörer.

3. Projekt- och Aktivitetsplan 2015

Baserat på underlag som beskrivits i föregående avsnitt, formuleras här Sambruks projektverksamhet och övriga aktiviteter mera utförligt.

3.1. Prio-område

Fortsatt utvecklingsprojekt- och förvaltningsarbete

3.1.1. Ekonomiskt bistånd

Projektgruppen är fortsatt överens om ett fortsatt vidareutvecklingsarbete, framförallt avseende funktionalitet i eAnsökan-Ekbist®. Dessutom har gruppen utökats till nästan dubbelt antal deltagare, på grund av den under 2014 etablerade informationssamlingstjänsten Sammansatt bastjänst för Ekonomiskt bistånd – SSBTEK.

Applikationen samlar information från Försäkringskassan, Centrala Studiestödsnämnden, Skatteverket, Pensionsmyndigheten, Arbetsförmedlingen och A-kassorna. Detta har föranlett flera nya kommuner att implementera Multifråga® som en bättre och mera kostnadseffektiv lösning för presentation av den relativt stora och komplexa mängden information som handläggaren av ett biståndsärende måste tillgodogöra sig.

Denna lösning uppfyller kriterierna i Regeringens målsättning "Enklare vardag för privatpersoner" och "Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten".

Projektledare: Claes-Olof Olsson

Budget: preliminärt 450.000 kr

3.1.2. FixaMinGata.se

e-tjänsten är den första i sitt slag, en nationellt gemensam funktion för alla som vill rapportera brister i stadsmiljön – oavsett tid, plats och kommuntillhörighet. E-tjänsten lanserades som ett gemensamt initiativ av föreningarna Sambruk, KIVOS och FFKP, genom att den engelska grundapplikationen fixmystreet.com översattes till svenska förhållanden.

Sedan driftsstarten i april 2013, har ansvaret för vidareutvecklings- och förvaltningsarbetet övertagits av ett Förvaltningsråd, bestående av ett antal engagerade kommuners representanter, under samordning av Sambruk. Fler och fler kommuner intresserar sig för tjänsten, men fortfarande finns det många som prioriterar "egna" lösningar. Dessutom ser vi ett fortsatt stort behov av att informera kommuner (och medborgare) att e-tjänsten finns.

Denna lösning uppfyller kriterierna i Regeringens målsättning "Smartare och öppnare förvaltning stödjer innovation och delaktighet".

Förvaltningsansvarig: Lotta Ruderfors

Budget: preliminärt 75.000 kr

3.1.3. MM-sender

Som en "spin-off" av både den under 2014 genomförda förstudien för att fler kommuner ska nyttja e-tjänsten 'Mina meddelanden' och andra utvecklingsprojekt inom Sambruk, togs ett förslag till en förenklad e-tjänst för säkra elektroniska meddelanden från kommun till privatpersoner fram. Vi kommer att fortsätta marknadsföra denna tjänst, som kan nyttjas både i skarp drift för begränsade verksamhetsområden, men också för att förbereda organisationen på ett mer storskaligt förändringsbehov vid övergång till bredare elektronisk kommunikation via MM med medborgarna. MM Sender möjliggör att starta i liten skala, d.v.s. att med en mycket begränsad insats, organisatoriskt och tekniskt börja sätta sig in i vad som är viktigt för respektive verksamhet

Denna lösning uppfyller kriterierna i Regeringens målsättning "Enklare vardag för privatpersoner...." och kan också praktiskt, konkret och snabbt bidra till att uppnå det förväntade läget som satts upp i SKLs handlingsplan.

Projektledare: Lotta Ruderfors, Sambruk

Budget: ej fastställd

3.1.4. UKAA – Uppföljningssystem för det kommunala aktivitetsansvaret

Under 2014 etablerades ett samarbetsprojekt, baserat på ett projektinitiativ av Trelleborgs kommun, som med ekonomiskt stöd från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Systemet, benämnt UKAA, underlättar dokumentation, uppföljning och rapportering av genomförda insatser för ungdomar som varken arbetar eller studerar. Det webbaserade systemet utvecklas och driftas som en s.k. molntjänst, vilket innebär att alla kommuner kan nyttja systemet, utan lokal installation, men med hög säkerhet och tillgänglighet.

Från och med 2015 övertar Föreningen Sambruk ansvaret för den fortsatta förvaltningen och vidareutvecklingen av systemet, i nära samarbete med användande kommuner, i dagsläget knappt tio stycken. Redan vid årsskiftet har flera nya kommuner anmält intresse för systemet, varför vi räknar med en väsentlig utökning av användargruppen.

MUCF har också beviljat ett ekonomiskt bidrag som stöd till fortsatt informationsspridning och nätverkande inom verksamhetsområdet, vilket är värdefullt speciellt i ljuset av de nya rapporteringskraven från Skolverket som ska implementeras fr o m januari 2015.

Denna lösning uppfyller kriterierna i Regeringens målsättning ”Smartare och öppnare förvaltning stödjer innovation och delaktighet” och ”Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten”.

Förvaltningsansvarig: Lotta Ruderfors
Budget: preliminärt 345.000 kr

3.1.5. Öppna verksamhetssystem för skolan

Projektgruppen har nu identifierat två områden som prioriterade för att realisera integrationer till andra system, som kommunerna har behov av att överföra information till/från;

1. Förbättrad och förenklad integration mellan skolans verksamhetssystem och schemaläggningssystem
2. Integration mellan personalsystem och skolans verksamhetssystem

Omkring 20 kommuner har valt att delta i realiseringen av dessa integrationer, i nära samverkan med systemleverantörerna och under ledning av projektledare från SIS, Swedish Standards Institute.

Projektet kommer att ingå inom TK450, vilket innebär fler finansiärer, bred förankring och möjligheten att nyttja redan utfört arbete ex semantik. Projektgruppen består av kommuner, leverantörer och statliga myndigheter och arbetet kommer att pågå under 2015 – 2016.

Denna lösning uppfyller kriterierna i Regeringens målsättning ”Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten”.

Projektledare: Peter Dacke, Stockholm
Budget: preliminärt 369.000 kr (delprojekt 1)

3.1.6. Systemförvaltning

I takt med att fler utvecklingsprojekt levererar produkter, i form av IT-baserade applikationer som används av ett större antal kommuner inom ramen för Sambruks samverkanskoncept, får Föreningen också ett allt större operativt ansvar för det fortlöpande systemförvaltningsarbetet kring varje system och dess användargruppering. Detta utgör i sig inget direkt problem, ej heller kan vi se att det strider mot Föreningens stadgar – tvärtom. Dock kan vi se att arbetsvolymen relaterad till aktiv systemförvaltning har ökat, jämfört med tidigare år och innebär en utmaning motsvarande den som varje IT-avdelning normalt ”brottas” med, alltså förhållandet mellan utvecklingsinsatser/-resurser och förvaltningsdito. Vi kan konstatera att samtliga produktionssatta system fortfarande befinner sig i en väsentlig utvecklingsfas, varför gränsen mellan förvaltning och utveckling är något flytande. Dock har vi kategoriserat Sambruks förvaltningsansvar för Streamflow, som är det system som utvecklats i det tidigare genomförda FoU-projektet INNOVETA.

Förvaltningsrådet för Streamflow består av representanter från de kommuner som använder och vill vidareutveckla systemet. Rådet beslutar även om gemensamma utvecklingspunkter, ex finansiera integrationer tillsammans, skriva gemensamma avtal m.m. Diskussioner pågår kring integrering av Streamflow med andra system, t ex e-tjänster för inrapportering o dyl.

Förvaltningsansvarig: Lotta Ruderfors
Budget: ej fastställd

3.2. Prio-område

Fortsatt FoU-arbete, dvs samverkan med akademien och forskare

3.2.1. Innovativ, mångkanalig Skolplattform

Projektinitiativet bygger vidare på tidigare framtaget proof-of-concept. Inom VINNOVAs program 'Innovativ IKT – Digitalisering för framtidens skola' tilldelades projektet 1,8 miljoner för att skapa en helt ny, grundläggande IT-plattform för en helt digitaliserad skola. Projektets mål är att skapa en öppen plattform som ger olika aktörer möjlighet att komplettera plattformen med moduler, mobila appar m.m. och även förflytta kontrollen över informationen från kommersiella aktörer till skolans intressenter.

Projektet avser att skapa en fullt fungerande grundläggande plattform med basdata och säkerhet, och några utvalda tjänster. Forskning för projektet utförs av forskningsresurser vid

- Uppsala Universitet, som medverkar vid modelleringen av systemet, för att beakta maximal öppenhet
- Högskolan i Skövde som utarbetar en modell för hur olika system och aktörer ska kunna interagera och utvecklas öppet och tillsammans

*Denna lösning uppfyller framförallt kriterierna i Regeringens målsättning ”Smartare och öppnare förvaltning stödjer innovation och delaktighet” **men också** ”Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten”.*

Projektledare: Hillar Loor, imCODE AB
Budget: 1.800.000 kr

3.2.2. Självbetjäning i Socialtjänsten

Föreningen Sambruk och Luleå kommun har av VINNOVA beviljats stöd för genomförande av ett nytt projekt inom Ekonomiskt bistånd, som innebär att introducera en enkel – men tekniskt och juridiskt avancerad – självbetjäningstjänst för den sökande.

Genom att den sökande själv kan hämta för den aktuella ansökan relevant information från myndigheternas system, får socialhandläggaren kompletta och kvalitetssäkrade uppgifter direkt vid handlägningsprocessens start, vilket eliminerar verifieringsbehovet och avsevärt minimerar handlägningsprocessen. Projektet genomförs under 2015, med avslut i december.

Projektledare: Claes-Olof Olsson
Budget: 369.000 kr

3.3. Prio-område

Aktiv informations- & kunskapsspridning

3.3.1. Digidel-nätverket

Fr.o.m. 2014 har arbetet med att få fler digitala medborgare fortsatt - i ett icke-hierarkiskt, obundet och demokratiskt nätverk. En Samverkansledningsgrupp har etablerats för att planera, samordna och följa upp de olika aktiviteter som genomförs under åren. Följande parter finns representerade i Samverkansledningen; SKL, Digitaliseringskommissionen, FBF (Folkbildningsförbundet), FBR (Folkbildningsrådet), Kungliga biblioteket, Svensk biblioteksörening (SBF), Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.SE), SeniorNet, Statens Mediaråd, Föreningen Sambruk, IT&Telekomföretagen, Myndigheten för delaktighet, samt Regionbiblioteken.

Samverkansledningen har, med hittills begränsad budget (bidrag från Stiftelsen för Internetinfrastruktur) planerat för följande insatser;

- Deltagande i den europeiska kampanjen Get Online Week, GOW 2015 i mars
- Medborgarveckan under hösten

Samverkansledningen kommer att fortsätta arbeta för att erhålla ytterligare ekonomiskt stöd för denna synnerligen viktiga verksamhet.

3.3.2. Konferensverksamhet i egen regi

För Sambruks vårkonferens upprepar vi fjolårets koncept med en heldagskonferens, som avslutas med Föreningens Årsstämma och jubileumsmiddag. Eftersom Föreningen firar sitt första tioårsjubileum har vi valt en plats som kan bidra till en historisk tillbakablick, Tekniska Muséet i Stockholm.

3.3.3. Deltagande vid externt anordnade konferenser

Som komplement till Sambruks konferenser och seminarier i egen regi, är vi också fortsatt öppna för samverkan med företag som arrangerar öppna konferenser och seminarier. Denna kanal bedöms ge en värdefull extern exponering och marknadsföring av föreningens existens, verksamhet, projekt och uppnådda resultat. Dessutom bidrar Sambruk med informationsspridning till medlemmarna om konferenserna, vilket ger anställda i medlemskommunerna rabatt på konferensavgiften.

Inplanerade föredragstillfällen är under Offentliga Rummet i Visby i juni.

3.3.4. EU-projekt i samverkan

Som en ”spin-off”-effekt av ett tidigare samarbetsprojekt med EU-finansiering, har Sambruk bjudits in att delta i ett nytt EU-projekt – denna gång inom ramen för programmet Leonardo/LLP.

Projektet, benämnt NEBULA, syftar till att utveckla och leverera en läroplan som omfattar ett kompetensutvecklingsprogram för att ge personal inom offentlig verksamhet kunskap att analysera möjliga nyttoeffekter att nyttja molntjänster, både ur ett ekonomiskt- och effektiviseringsperspektiv, samt att planera, styra, genomföra och utvärdera övergången från lokal IT-infrastruktur till molntjänster. Projekttiden är två år och inriktas på att minska kompetensglappet vid migrering av IT-infrastruktur till molntjänster.

Utbildningen kommer att ske genom innovativt, spel-baserat lärande, klassrums-baserad utbildning eller distansutbildning för att maximera räckvidden inom respektive land och i hela Europa.

3.4. Prio-område

Fördjupad dialog och samverkan med SKL/CeSam, myndigheter och regionala samverkansorgan'

Efter realisering och drifttagning av Sammansatt Bastjänst ("SSBT") kvarstår ett par väsentliga frågeställningar, varför vi kommer att fortsätta en nära dialog med framförallt SKL/CeSam vid etablering av den kommungemensamma förvaltningsfunktionen.

4 Budget 2015

	Budget 2015	Resultat 2014
RÖRELSENS INTÄKTER		
Medlemsavgifter	2 500 000	2 347 500
Projektstöd – utfakturering	1 473 000	2 505 018
Bidrag från VINNOVA	1 169 000	800 000
Övriga verksamhetsintäkter		499 766
EU-medel	215 000	222 431
Upparbetade projektintäkter	533 000	-353 000
Summa Rörelseintäkter	6 390 000	6 021 715
RÖRELSENS KOSTNADER		
Konsultarvoden	-2 329 000	-2 398 238
FoU-projektkostnader	-1 250 000	-800 000
Verkställande tjänsteman	-975 000	-952 874
Personalkostnader	-892 100	-742 581
Projekt- & ekonomiadministration	-467 000	-440 887
Övriga kostnader	-480 500	-672 265
Summa, rörelsens kostnader	-6 393 600	-6 005 230
Rörelseresultat före finansiella intäkter & kostnader	-3 600	-29 517
Summa Ränteintäkter & -kostnader	5 000	5 916
Resultat	1 400	22 401

Den fullständiga budgeten, inklusive FoU- och projektbudgetbilagor finns som separat dokument.

Vision – framtidens e-Förvaltning, som en del i e-Samhället

Detta avsnitt är hämtat från Föreningen Sambruks Verksamhetsplan 2014. Beskrivningen är – som rubriken anger – av ”visionär karaktär” och innehåller indikatorer och målsättningar som realiserats under flera år. För bättre läsbarhet har avsnittet flyttats från huvuddokumentet, men beskrivningen kan ses om fortsatt relevant och giltig, därav bifogad även i Verksamhetsplanen för 2015.

Som beskrivet inledningsvis så måste offentlig verksamhet i allmänhet och kommuner i synnerhet skapa ett nytt förhållningssätt till sina e-medborgare, eftersom dessa har en helt annan informations- och därmed ofta också kunskapsnivå att utgå från vid kontakter med och samverka i e-samhället. En ”digital inföding”, dvs en skolelev kan ha lika lång (eller längre) och djup erfarenhet av Internet-baserade tjänster – både ”seriösa” och mer underhållande – än den administrativa och pedagogiska personal han/hon möter i skolan. På motsvarande sätt står kommunernas personal inom vård och social omsorg, liksom gatuunderhåll och stadsplanering inför helt andra utmaningar, när googlande, twittrande och wikipedia-pålästa medborgare kräver hjälp, stöd och andra tjänster av kommunen, jämfört med det informations- och kunskapsövertag man hade fram till millennieskiftet. Många nya tjänster och ”appar” bygger också på direkt och ögonblicklig tillgång till digital data från kommunernas interna informationssystem, vilket innebär både tekniska, organisatoriska och politiska utmaningar – samt ibland problem, t ex om betygsstatistik används i extremt vinklade politiska syften.

I det privata näringslivet är möjligheter till framgång ofta en fråga om innovationsförmåga och/eller kraftfull, innovativ utveckling – av produkter/tjänster. Med Internet har världen fått en uppsjö av helt nya företag som helt och hållet baserar sin affärsidé och verksamhet på sin ”tillvaro” på Nätet. Mest framträdande är amerikanska Amazon, Google och Facebook, men också svenska Spotify, Skype och ett flertal spelföretag. Därutöver finns också företag som lyckats ”ställa om” sin verksamhet för att bli mer eller åtminstone lika framgångsrika med hjälp av Nätet. Det mest slående exemplet bör vara Apple, som gått från ett produktföretag (ursprungligen hemdatorer för entusiaster) till att bli ett av de mest framträdande livsstilsföretagen i världen, med produkter som iPod, iPhone, iPad och iMac, vars funktionalitet och popularitet i allt väsentligt bygger på tillgång till Nätets nästan obegränsade utbud av information, tjänster och underhållning. Efter en del inledande mer eller mindre lyckade (ibland katastrofala, t ex Boo.com och de första resebyråsajterna) försök att flytta eller komplettera fysiska säljkanaler till Nätet, så driver många företag nu sina webbtjänster som värdefulla och integrerade komplement till tidigare existerande affärsmodell.

På motsvarande sätt bör kommunerna se närvaro och digital verksamhet på Internet som en allmän och integrerad del av den kommunala servicen, från ärendehandläggning till kärnomsråden som utbildning och omvårdnad. Utmaningen ligger i att se både medarbetare och medborgare som ”medskapare” av såväl information som tjänster. All information relaterad till människorna inom kommunens verksamhetsansvar utgår från och produceras oftast av individerna själva. En väsentlig del av ”infrastrukturell information”, t ex synpunkter och önskemål om stadsmiljön (var man vill bo, studera, underhållas, samt problem och brister i stadsmiljön) kommer också från medborgarna.

När all denna information ”fångats in” bör kommunen också se till att den är både kvalitativt säkrad och under rätt omständigheter allmänt tillgänglig för alla som rätteligen behöver den.

Först då kan vi på allvar realisera målsättningarna ”Enklare vardag för privatpersoner och företag” samt ”Smartare och öppnare förvaltning, som stödjer innovation och delaktighet”.

Exempel, för att realisera målsättningen ”Enklare vardag...”

- När medborgaren/företagaren kontaktar kommunen i något ärende/fråga: begränsa informationsinsamlingen (dvs registrering av personliga uppgifter) till två (2) fakta; VEM man är (person-/organisationsnummer) samt VAD man vill (fråga/problem(motsv) – ALL annan information kopplad till individen/företaget finns redan lagrat i kommunens eller relevant myndighets informationssystem/-register. Skatteverkets e-deklaration är ett utmärkt exempel på detta, något som vi inom Sambruk planerar efterlikna i e-tjänsten för att söka ekonomiskt bistånd.

Exempel, för att realisera målsättningen ”Smartare och öppnare förvaltning...”

- Kommunernas e-strategier utgår i de flesta fall från ansatsen att kommunens egna organisation och resurser svarar för framtagning av nya e-tjänster. Med dagens kunniga och engagerade medborgare och företagare, så kommer fler exempel på system/applikationer/funktioner som är framtagna utanför kommunen, som fixamingata.se. Med hjälp av satsningar på ”öppna data”, dvs där kommuner och myndigheter tillgängliggör grunddata ur verksamhetssystemen, kommer vi att kunna få helt nya informationstjänster, som i sin tur skapar nya förväntningar på kommunernas verksamhet. Att ta fram och publicera betygsstatistik och ekonomisk redovisning av budgetmedel, för jämförelser mellan enheter inom och mellan kommuner, kommer inte längre att vara ”förbehållet” media eller kommunens egna statistiker.

Exempel, för att realisera målsättningen ”Högre kvalitet och effektivitet...”

- IT har sedan dess begynnelse använts för att effektivisera (och ibland eliminera) administration och hantering av information. Styrkan i och effekterna av ökad digitalisering och automatisering ligger också i att samutnyttjande av resurser underlättas. Detta gäller centralisering och samutnyttjande av såväl faktiska IT-resurser, som gemensamma funktioner som nyttjar informationen i IT-systemen, t ex gemensamt kontaktcenter för en hel kommun, eller – i förlängningen – flera kommuner. Statliga myndigheter har här kommit längre än kommunerna, där det relativt nybildade Statens Servicecenter på mindre än två år driver gemensamma IT-tjänster till mer än en tredjedel av statens myndigheter. På e-tjänstesidan kan nämnas verksamt.se om är en gemensam tjänst för företagare, som innebär en (1) informationskanal & tjänstefunktion gentemot Tillväxtverket, Bolagsverket och Skatteverket.

Exempel på ”tröghet” i utvecklingshastighet:

Det tydligaste exemplet är implementering av den nationella e-tjänsten för rapportering av fel och brister i, samt synpunkter på den fysiska stadsmiljön – FixaMinGata.se. I samverkan med ett antal kommuner och utvecklare, baserat på en engelsk förlaga, finns nu en gemensam, allmänt tillgänglig e-tjänst som fungerar i samtliga kommuner i Sverige (motsvarande tjänst finns ett stort antal länder, bl a Norge). Trots detta anger var femte kommun som svarat på SKL:s enkät (se nedan) att man saknar e-tjänst helt. De svarande har naturligtvis utgått från sin egen miljö och tyvärr bortsett från vad som finns i omvärlden. Detta är givetvis också ett misslyckande för våra informationsinsatser för e-tjänsten, men visar också behovet av nära dialog med samtliga kommuner i landet.

Vidare kan utbredningen av kommunala kontaktcenter (KC) användas för att belysa problematiken. Sprunget ur ett gemensamt initiativ, med Sambruk som sökande av medel från VINNOVA, startade ett FoU-projekt inriktat på KC 2007. Då fanns ett (1) ”komplett” KC i Sverige (i Skellefteå) och under vårt projekts löptid etablerades ytterligare två – fyra stycken. Sju år senare har uppskattningsvis 30 – 40 kommuner KC igång eller under införande.

Ett annat exempel är det projekt som Sambruk genomförde under 2014, på SKL/CeSams uppdrag, en förstudie i syfte att bereda möjlighet för kommunerna att nyttja tjänsten 'Mina Meddelanden'. Tjänsten har utvecklats av Skatteverket och varit etablerad i flera år. Med den genomförda förstudien som underlag förväntas kommunerna nu kunna planera och införa tjänsten på egen hand. Det finns i dagsläget endast en kommun som har tjänsten igång och enligt SKL:s enkät *e-tjänster och appar – hur är läget i kommunerna?*, våren 2014, har 42 kommuner påbörjat införande av 'MinaMeddelanden'.

I SKL:s handlingsplan för e-samhället är det förväntade läget 2015 att samtliga kommuner, landsting och regioner erbjuder privatpersoner och företag möjlighet att motta integritetskänsliga meddelanden via en säker digital brevlåda. Om man antar att alla 43 kommuner har implementerat tjänsten i skrivande stund, återstår 247 st som antas införa tjänsten under återstoden av 2015.

www.sambruk.se